

De aarde zit boordevol hemel

Veel leraren worstelen met de vraag of en hoe zij hun christen-zijn handen en voeten kunnen geven in een didactische context. Hoe kun je als leraar de inhoud van de schoolvakken samen met je didactische aanpak op zo'n manier inzetten, dat leerlingen meer expliciet verband gaan ervaren met een christelijke kijk op de werkelijkheid? Lector Piet Murre probeert een antwoord te formuleren op deze vraag.

Wat is uw droom met betrekking tot christelijke didactiek?

'Mijn droom is dat de lessen in alle vormen van christelijk onderwijs doortrokken zijn van het diepe besef dat God er is. Dat Hij deze wereld, en alles wat erin is, gemaakt heeft en dat Zijn hand daar nog steeds in is. En herkenbaar ook. Dat geldt voor alle vakken, want de aarde is van de Heere en de volheid ervan. Mijn diepe wens is dat we als leraar en docent erop gericht zijn dat credo te laten oplichten en handen en voeten te laten krijgen, zowel in kleine als in grote dingen. Onder Gods zegen kan dat veel betekenen voor kinderen en jongelui.'

U bent lector christelijke didactiek. Wat houdt het lectoraat in?

'Mijn werk bestaat uit twee hoofdonderdelen. De ene helft is het lectorschap en het doen en begeleiden van onderzoek. De andere helft bestaat vooral uit het verzorgen van colleges bij de lerarenopleidingen voortgezet onderwijs van Driestar hogeschool, de master Leren en innoveren en de master Christian education. De verbinding tussen onderwijs en onderzoek vind ik heel belangrijk. Ik kan zo zelf ervaren wat er mogelijk is. We zijn ook met (groepen) studenten en docenten aan het werk op de hogeschool en op scholen voor voortgezet onderwijs. We zoeken dan uit hoe iets werkt en wat dat doet.'

'Ik houd me als lector bezig met de volgende vraag: hoe kun je als leerkracht de inhoud van de schoolvakken samen met je didactische aanpak op zo'n manier inzetten, dat leerlingen meer expliciet verband gaan ervaren met een christelijke kijk op de werkelijkheid? Deze vraag komt onder meer voort uit het feit dat met name leerlingen in het voortgezet onderwijs aangeven dat het christelijke van hun school alleen zit in de bekende dingen als godsdienst en dagopeningen. En soms, als ze iets van christelijke betrokkenheid en bewogenheid merken bij hun leraren. Daarmee laat je echter wel negentig procent van de tijd die ze op school zitten ongebruikt voor christelijke vorming. Je geeft ze dan al heel gauw een seculier, werelds denkpatroon mee. Als God niet in ons plaatje zit als leraar – ook

bij lessen als aardrijkskunde, economie, Frans of natuurkunde – hanteren we feitelijk een methodisch-atheïsme. Aangezien je niet niet kunt vormen, misvorm je dan eigenlijk.'

Wat is het specifiek christelijke in uw didactiek?

'Dat zit mijns inziens in ieder geval in twee dingen. Als eerste deze: welke keuzes maak je als leerkracht, als team, als school in de vakinhoud, de leerstof? Een deel daarvan is voorgeschreven, maar er zijn veel mogelijkheden. Je kunt bij een moderne, vreemde taal kiezen of je vooral als toerist, levensgenieter en consument je onderwerpen selecteert. Of je gaat ervoor dat leerlingen leren om een ander te begrijpen, te helpen en zich te verwonderen over culturele zaken uit het land. Wellicht gaan ze iets lezen over christenen daar of een citaat uit het hoofd leren die tot nadenken stemt. Dit kun je ook bij andere vakken doen. Ook op de basisschool. En klein beginnen. Een tweede punt is de didactiek. Ik vind het belangrijk om bij didactiek vooral in te zetten op coöperatieve vormen en niet op competitieve vormen. Het zit ons toch al in het bloed om belangrijk en de beste te willen zijn. Tegelijk kan dat coöperatieve ook juist betekenen dat kinderen die ergens erg goed in zijn, dat mogen uitbouwen en daarin iets betekenen voor anderen. Ten diepste heeft dit te maken met het vraagstuk hoe je in alles zo goed mogelijk recht wilt doen aan de twee grote geboden.'

Hoe ondersteunt u leraren concreet? Wat merkt de leraar van uw werkzaamheden?

'Ik kan natuurlijk niet de duizenden leerkrachten en docenten allemaal in directe zin ondersteunen. We

doen vooral drie dingen: we delen inzichten en praktische tips via bijvoorbeeld blogs, we doen trajecten met teams van docenten waarin ontwikkeling en onderzoek samen oplopen en we verwerken relevante dingen in de opleiding van leraren basisonderwijs, voortgezet onderwijs en mbo.'

U hebt diverse publicaties op uw naam staan. Welke publicatie heeft de meeste impact op de christelijke didactiek gehad?

'Ik heb inderdaad de gelegenheid gehad om alleen en samen met anderen te schrijven. Ik vind het moeilijk te zeggen welke daarvan de meeste impact heeft gehad. Misschien zijn dat de boeken geweest over pedagogen: Vitale idealen, voorbeeldige praktijken deel 1 en 2. Ik denk dat het erg kan helpen, ook als je het druk hebt als meester, juf of docent, om geregeld eens iets lezen. Hoe hebben groten van vroeger bepaalde dingen gedaan? Hoe hebben ze over onderwijs, leren en jongelui nagedacht? Van studenten horen we regelmatig terug dat ze de masterclasses over deze pedagogen erg verrijkend vinden. Dat gedachtegoed nemen ze mee als ze weer lesgeven.

Het thema van mijn lectoraat en ook mijn drive om vakinhoud te verbinden aan didactiek en vorming, is heel mooi verwoord in een gedicht

van Elizabeth Barrett Browning (1806-1861). De Engelse versie kan ik iedereen aanraden, maar ook de Nederlandse vertaling stemt tot nadenken:

*De aarde zit boordevol hemel
en elke struik, hoe gewoon ook,
staat in lichterlaaie van God.
Maar enkel hij die het ziet
doet zijn schoenen uit.
De rest zit er omheen
en plukt bramen.'*

.....
**'Als God niet
in ons plaatje
zit als leraar,
hanteren we
feitelijk een
methodisch-
atheïsme'**

Piet Murre

.....

